

Marijana Briški Gudelj, viša knjižničarka
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
mbriskig@ffzg.hr

Blaženka Klemar Bubić, viša knjižničarka
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
bklemar@m.ffzg.hr

Knjižnice i zeleni certifikati gradnje

Sažetak

Knjižnice već dugo nastoje na razne načine nastoje razvijati zelenu pismenost, jačati svijest o održivom razvoju i omogućiti stjecanje vještina potrebnih za poboljšanje osobne, ali kvalitete života cijele zajednice. No, osim zelenih zbirki, programa i usluga, knjižnice bi trebale biti građene u skladu s održivom gradnjom, ali bi i knjižnični prostori trebali biti dizajnirani i kao društvena mjesta susreta i kao polivalentni prostori različitih namjena. Održiva gradnja podrazumijeva pažljiv odabir lokacije, upotrebu prirodnih materijala i biorazgrađivih proizvoda, očuvanje resursa (vode, energije, papira) te odgovorno postupanje s otpadom. U radu će se predstaviti knjižnice, nositeljice zelenih certifikata gradnje i osnovne karakteristike zelenih certifikata: energetske certifikati koji dokumentiraju podatke o termotehničkim sustavima, energetskim potrebama zgrade, podatke o korištenju obnovljivih izvora; eko oznake Znak zaštite okoliša kojima se označuju proizvodi i usluge koji poštuju visoke standarde zaštite okoliša tijekom životnog ciklusa, te međunarodni certifikati BREEAM, ocjenjuje cjelokupni koncept zgrade u 10 različitih kategorija koje se ocjenjuju prema učinku na okoliš, LEED sustav ocjenjuje energetske učinkovitost, učinkovitost korištenja vode, materijala, odabir i upravljanje zemljištem te kvalitetu unutarnjeg prostora i DGNB sustav, koji se temelji na holističkom pristupu i u ukupnoj ocjeni uzima u obzir sva ESG tri načela održivosti (ekonomija, društvo, okoliš), je jedini koji je nastao u Europskoj Uniji i prilagođen je regulatornom okviru pa je stoga naprimjereniji hrvatskom tržištu. No, u Hrvatskoj nijedna knjižnica nema međunarodne certifikate, a 32 knjižnice imaju energetske certifikate, koji su izdani od 2017. godine nadalje. Najviše knjižnica s energetskim certifikatom je u Zadarskoj (pet knjižnica) i Osječko-baranjskoj županiji (4 knjižnice). To su: Gradska knjižnica Zadar i njezini ogranak i odjel te novoobnovljeni prostori knjižnica Knjižnica Jurja Barakovića Ražanac i Gradska knjižnica Biograd na Moru te Gradska knjižnica Našice, Gradska knjižnica i čitaonica Valpovo, Gradska knjižnica Grada Donjeg Miholjca i Središnja nadbiskupijska i fakultetska knjižnica u Đakovu. Najviši razred energetskog certifikata ima odjel zadarske gradske knjižnice kao i Gradska knjižnica Biograd na Moru.

Ključne riječi: arhitektura knjižnica, održiva gradnja, održivost, zelene knjižnice, zeleni certifikati

Oblik izlaganja: izlaganje

Libraries and Green Building Certificates

Abstract

Libraries have been actively developing green literacy to raise awareness about sustainable development and to help individuals acquire the skills needed to improve both personal well-being and the quality of life within the community. However, in addition to offering green collections, programs, and services, libraries themselves should be constructed according to sustainable building practices. Furthermore, library spaces should be designed as social meeting places and versatile areas suitable for various purposes.

Sustainable construction involves the careful selection of locations, the use of natural and biodegradable materials, conservation of resources (such as water, energy, and paper), and responsible waste management. This paper will present libraries that hold green building certifications and explain the key features of these certifications:

- Energy Certificates, which document data on thermotechnical systems, the building's energy requirements, and the use of renewable energy sources;
- Eco Labels, which indicate products and services that meet high environmental protection standards throughout their life cycle;
- BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method), an international certification that assesses buildings in 10 categories based on their environmental impact;
- LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), which evaluates energy efficiency, water usage, materials, land management, and the quality of indoor environments;
- DGNB (German Sustainable Building Council) system, based on a holistic approach that takes into account all three ESG principles (environment, society, and economy). It is the only certification developed within the European Union and is adapted to the EU regulatory framework, making it particularly suitable for the Croatian market.

Currently, no library in Croatia holds an international green building certification, although 32 libraries have obtained energy certificates, which have been issued since 2017. The most certified libraries are located in Zadar (five libraries) and Osijek-Baranja County (four libraries). Notable examples include:

- Zadar City Library and its branches,
- The newly renovated Juraj Baraković Library in Ražanac,
- Biograd na Moru City Library,
- Našice City Library,
- Valpovo City Library and Reading Room,
- Donji Miholjac City Library,
- Central Archdiocese and Faculty Library in Đakovo.

Among these, the department of the Zadar City Library and the City Library of Biograd na Moru hold the highest class of energy certification.

Keywords: green certificates, green libraries, library architecture, sustainability, sustainable building

Presentation format: presentation

Biografije

Marijana Briški Gudelj, viša knjižničarka, predmetni stručnjak za povijest umjetnosti u knjižnici Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Od 2014. do 2021. voditeljica Knjižnice Kineziološkog fakulteta. Stručni interesi obuhvaćaju: zelene knjižnice, kulturna i povijesna uloga knjižnica, otvorena znanstvena komunikacija. Trenutno je na doktorskom studiju informacijskih i komunikacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Blaženka Klemar Bubić, viša knjižničarka, predmetni stručnjak za germanistiku i nederlandistiku u knjižnici Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te voditeljica Austrijske knjižnice Zagreb. Koordinatorica je prakse za studente informacijskih znanosti i bibliotekarstva u knjižnici, osnovala je Zelenu knjižnicu Filozofskog fakulteta, te je trenutno je predsjednica Komisije za zelene knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva. Bavi se zelenim knjižnicama, njemačko-hrvatskim kulturnim transferima, Austrijskim knjižnicama u svijetu, te darovima i ostavštinama kao posebnom načinu nabave.

Biographies

Marijana Briški Gudelj, senior librarian, subject expert in art history in the library at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb. From 2014 to 2021, head of the Library of the Faculty of Kinesiology.

Professional interests include: green libraries, cultural and historical role of libraries, open scientific communication. She is currently on PhD study on information and communication sciences at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb.

Blaženka Klemar Bubić, senior librarian, subject specialist for German studies and Dutch studies at the Library of the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, and the head of the Austrian Library in Zagreb. She is the coordinator of student internships in information sciences and librarianship at the library, founded the Green Library at the Faculty of Humanities and Social Sciences, and is currently the president of the Committee for Green Libraries of the Croatian Library Association. Her research focuses on Green libraries, German-Croatian cultural transfers, Austrian libraries in the World, as well as gifts and legacies as a specific method of acquisition.